

VERSLAG KROPSLARASSENPROEF-2e BEOORDELING

Herfstteelt 1968

door

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

en

A.P. v.d. Hoeven

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas - Naaldwijk

CRG

COMMISSIE VOOR DE SAMENSTELLING VAN DE RASSENLIJST VOOR GROENTEGEWASSEN-WAGENINGEN

R
06
C
33

0620:16
Stamboek nr.
2952.

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groenten- en
Fruiteelt onder Glas te Naaldwijk,

VERSLAG KROPSLARASSENPROEF-2e BEOORDELING

Herfstteelt 1968

door

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

en

A.P. v.d. Hoeven

Proefstation voor de Groente- en Fruiteelt onder Glas - Naaldwijk

COMMISSIE VOOR DE SAMENSTELLING VAN DE RASSENLIJST VOOR GROENTEGEWASSEN-WAGENINGEN

VERSLAG KROPSLARASSENPROEF-2e BEOORDELING

Herfstteelt 1968

<u>Inhoud</u>	Blz.
1. Samenvatting	3
2. Inleiding	3
3. Opgenomen rassen	3
4. De teeltomstandigheden	4
5. Resultaten	4
6. Bespreking van de rassen	10

Meer exemplaren van dit verslag zijn gratis verkrijgbaar bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16, Wageningen, en bij het Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas, Zuidweg 38, Naaldwijk.

1. Samenvatting

Het vergelijkingsras Deciso heeft een betrouwbare indruk gemaakt vooral in de niet al te laat geoogste proeven op kleigrond. Ook Deci-Minor is goed bevallen vooral waar wat later is geoogst. Amora (abusievelijk ingezonden onder de naam Amanda) heeft op zeer veel plaatsen zeer goed voldaan vooral op gestoomde of ontsmette grond. Larganda (WR 1200) en WR 500 zijn o.i. alleen aanbevelenswaardig op plaatsen waar het wit op de normale manier moeilijk te bestrijden is. Beide rassen zijn onvatbaar voor de fysio's 1, 2 en 3 van het wit (*Bremia lactucae*) maar vatbaar voor de 4^e fysio.

Hivera Herfst en Silva - dit laatste ras is overigens reeds eerder onderzocht - verdienen o.i. voor de herfstteelt geen aanbeveling.

2. Inleiding

Het doel van het onderzoek was de gebruikswaarde nader te bepalen van de rassen die in het vorige seizoen in dezelfde teelt in de rassenproeven-1e beoordeling een goede indruk hadden gemaakt.

3. Opgenomen rassen

Aan de rassen die in de rassenproeven-1e beoordeling 1967 waren aanbevolen voor verdere beproeving werden toegevoegd de vergelijkings rassen Deciso en Deci-Minor. Aldus ontstond de in tabel 1 vermelde proefcollectie.

Tabel 1 Opgenomen rassen

Ras	Ingezonden door	Zaadkleur
Amora ¹⁾	L. de Mos, Naaldwijk	wit
Deciso	N.V. R. Zwaan, Rotterdam	wit
Deci-Minor	N.V. R. Zwaan, Rotterdam	wit
Hivera-Herfst	Vreeken's Zaden, Dordrecht	zwart
Silva	N.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk	wit
WR 500 ²⁾	N.V. R. Zwaan, Rotterdam	wit
Larganda(WR 1200)	N.V. R. Zwaan, Rotterdam	wit

1) Dit ras is onder de naam Amanda in de proeven opgenomen geweest. Onder de naam Amanda zijn nl. aanvankelijk 2 rassen in de handel gebracht; een van deze rassen heet nu Amora, de andere houdt de naam Amanda. Deze laatste vormt een wat compactere krop dan Amora en Deciso. Amora staat wat betreft de gebruikswaarde vrij dicht bij Deciso; Amanda vrij dicht bij Deci-Minor.

2) Voorgestelde naam 'Heros'.

4. De teeltomstandigheden

De proefcollecties werden ter beschikking gesteld aan proeftuinen, voorlichtingsassistenten, studieclubs e.d. Van 26 personen werden oogst- en andere gegevens op tijd ontvangen. In dit verslag moesten enkele hiervan buiten beschouwing worden gelaten omdat deze proefnemers waren afgeweken van door ons voorgestelde wijze van vastleggen van de gegevens.

Door vereenvoudiging en een duidelijker advies wordt getracht nog meer eenheid te brengen in het vastleggen van de waarnemingen. Daar een deel van de proefnemers de schaal 1 tot en met 10 hebben gebruikt zijn de cijfers van hen die de schaal 1 tot en met 5 gebruikten omgerekend. Voortaan zal de schaal 1 tot en met 10 worden geadviseerd en door ons ook uitsluitend worden gebruikt.

In tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de proefplaatsen waarvan de resultaten konden worden verwerkt. Zeer in het kort worden de teeltomstandigheden vermeld. De nummering van de proefplaatsen wordt ook verderop in dit verslag gebruikt.

5. Resultaten

Tijdens de teelt en de oogst zijn op ons voorstel verschillende waarnemingen gedaan. Enkele waarnemingen (groeisnelheid en de kropvorm aan de onderkant) zijn samengevat in de tabellen 3 en 4. Bovendien is het 100-kropgewicht bepaald (zie tabel 5). Het eindoordeel van de verschillende proefnemers is weergegeven in tabel 6. De overige waarnemingen zijn verwerkt in de rasbeschrijvingen.

Tabel 2

Overzicht proefplaatsen

Proef- nr.	Proefnemers	Plaats	Zaai- datum	Oogst- datum	Grond- soort	Ont- smet	Kas- type	Verwarmd of koud
1	Sj. Tolsma	Dalfsen	19-8-68	16-10-68	-	-	-	Koud
2	Sj. Tolsma	Heerde	16-8-68	16-10-68	zand	-	-	-
3	Proeftuin	Vierpolders	23-8-68	21-10-68	zavel	-	Venlo hoog	Koud
4	M. Mulders	Heerle	26-8-68	22-10-68	zand	-	Venlo	Vorstvri
5	J.de Hoog	Delfgauw	27-8-68	28-10-68	zavel	-	Venlo	-
6	J.de Hoog	Pijnacker	29-8-68	4-11-68	klei	Methyl- bromide	Venlo	-
7	Proeftuin	Breda	3-9-68	13-11-68	zand	-	-	-
8	Proeftuin	Huissen	2-9-68	14/21-11-68	rivierklei	-	Venlo	-
9	J.v.Uffelen	Den Hoorn	-	15-11-68	klei	12 uur gestoomd	Venlo	Vorstvri
10	J.v.Uffelen	Rijswijk	7-9-68	18-11-68	zavel	-	Venlo	Vorstvri
11	Proeftuin	Sloten	30-8-68	25-11-68	veen	-	Verrol- bare kas	Verwarmd
12	Proefstation	Naaldwijk	3-9-68	19-11-68	zand	gestoomd	Venlo	-
13	J. Sweep	Honselers- dijk	3-9-68	21-11-68	zware zavel	-	Venlo	Verwarmd + CO ₂
14	K. Buitelaar	Naaldwijk	9-9-68	26-11-68 2-12-68	klei	Methyl- bromide	Venlo	Verwarmd
15	K. Buitelaar	Naaldwijk	14-9-68	2-12-68	lichte zavel	Vapam	Venlo	Verwarmd
16	J. Sweep	Honselers- dijk	9-9-68	3-12-68	lichteklei- zavel	C.P.A.	Venlo	Verwarmd
17	G.J.Hiddink	Zutphen	2-9-68	9-12-68	zavel	Methyl- bromide	Venlo	Verwarmd
18	J. de Hoog	Pijnacker	9-9-68	10-12-68	klei	gestoomd	Venlo	Verwarmd
19	I. Baelde	Bergschen- hoek	12-9-68	18/27-12-68	klei	Methyl- bromide	Venlo Alum.	Verwarmd
20	B. Meijndert	Berkel	11-9-68	19-12-68	venige klei	gestoomd	Venlo hout	Vorstvri
21	I. Baelde	Bleiswijk	13-9-68	20/27-12-68	klei	gestoomd	Venlo hout	Verwarmd
22	L. Peters	Venlo	7-9-68	3-1-69	leemach- tig zand	Methyl- bromide	Venlo	Verwarmd
23	H. Koot	Nieuwerkerk a/d IJssel	17-9-68	10-1-69	veengrond	Vapam	modern gegalv.	Verwarmd
24	H. Koot	idem	17-9-68	14-1-69	veengrond	gestoomd	idem	Verwarmd
25	A.M.Ezendam	Mijdrecht	17-9-68	16-1-69	venige klei	gestoomd	Venlo	Vorstvri
26	M.G. Rosseboom	A'dam	24-9-68	6-2-69	veengrond	-	Venlo	Verwarmd

Tabel 3

Groei snelheid

Proef- no.	Deciso	Deci-Minor	Amora	Hivera-Herfst	Silva	WR 1200	WR 500
3	9	8,5	9	6	6	9	8
4	6,5	7	8	4	4	9	6
5	6	4	5,5	3	-	8	4
6	6	5	8	3	-	7	5
7	8	7,5	8	6,5	5	8	8
8	8	8	9	4	4	6	8
9	6	8	9	-	-	9	7
10	6	6	6	-	-	6	6
11	7,5	7	9	6,5	5	8	7
12	8	8	8,5	6,5	5,5	7,5	7
13	8	8	8	6	6	6,5	7,5
14	6	8	9	4	5	8	6
15	6	8	8	4	6	8	6
16	8	8	8	6	6	8,5	9
17	6	6	6	6	4	8	6
18	6	6	6	4	-	6	6
19	6	8	6	6,5	8	8	9
20	6	8	8,5	2,5	2	9	3,5
21	6	8	8	6	7	8	9
22	8	6	8	6	3	9	5
23	6	6	6,5	-	3,5	6	5,5
24	6	7	8,5	2	4	7	5,5
25	6	6	7	2,5	4	8,5	6
26	8	8	8	6	6	9	8
Gemiddeld	6,8	7,1	7,7	4,8	4,9	7,8	6,6

Toelichting: een hoog cijfer geeft een snelle groei aan.

Tabel 4

Kropvorm onderzijde

Proef- no.	Deciso	Deci-Minor	Amora	Hivera-Herfst	Silva	WR 1200	WR 500
2	8	8	8	4	5	6	7
3	goed	goed	goed	open	goed	goed	goed
4	goed	goed	goed	graterig	puntig	goed	goed
5	iets graterig	gesloten	iets graterig	iets graterig	-	gesloten	gesloten
6	goed	goed	goed	-	-	iets puntig	goed
8	graterig	goed	goed	puntig	goed	goed	goed
9	iets graterig	goed	goed	-	-	goed	goed
10	goed	goed	goed	-	-	goed	goed
11	goed	goed	goed	te graterig	goed	goed	te graterig
12	goed-iets graterig	mooi	iets graterig - mooi	graterig-gaat	red.- mooi	mooi	goed-iets graterig
13	mooi	goed	matig-iets graterig	graterig	matig-goed	matig-goed	matig
14	goed	goed	goed	krop los, blad goed	stevig	goed	goed
15	graterig	goed	goed	puntig	goed	graterig	goed
16	mooi-iets graterig	mooi	mooi	graterig- puntig	mooi	mooi-goed gesloten	mooi-goed gesloten
17	goed	matig	goed	goed	spits	goed	goed
18	goed	-	-	iets gedraaid	-	gesloten	goed
19	matig	vrij goed	matig	vrij goed	goed	matig	vrij goed
20	goed	goed	goed ge- sloten- goed	gesloten	iets puntig	zeer goed- goed- iets te plat	iets open- goed
21	goed	zeer goed- goed	matig- goed	matig-goed	zeer goed	matig	goed
22	goed	goed	goed	goed	matig	goed	goed
23	goed	zeer goed	goed	te puntig	zeer goed	zeer goed	zeer goed
24	goed	zeer goed	goed	iets puntig	goed	goed	goed
25	goed	goed	goed	redelijk-goed	goed	goed	goed
26	matig	matig	goed	goed	goed	goed	goed

Helaas zijn niet door alle proefnemers dezelfde uitdrukkingen gebruikt, toch geeft bovenstaande tabel nog wel een goede indruk van de rassen.

Tabel 5

Gemiddeld kropgewicht in kg per 100 stuks

Proef- nr.	Deciso	Deci-Minor	Amora	Hivera-Herfst	Silva	WR 1200	WR 500
3	15,9	<u>16,8</u>	16,6	13,7	<u>16,8</u>	<u>16,8</u>	16,5
4	14,2	14,1	15,6	12,6	12,8	<u>16,7</u>	14,9
5	14,8	14,6	<u>15,3</u>	11,7	-	14,4	13,9
6	16,9	18,4	18,6	13,8	-	<u>18,8</u>	15,8
7	13,7	19,7	19,4	15,4	19,0	<u>21,4</u>	18,0
8	17,5	18,2	19,3	15,5	17,8	<u>19,6</u>	18,5
9	13,2	14,6	15,0	-	-	12,8	<u>16,4</u>
10	<u>12,6</u>	11,2	12,4	-	-	12,4	13,0
11	11,9	12,5	<u>14,0</u>	10,5	13,3	13,9	11,8
12	14,7	16,6	<u>18,6</u>	15,5	13,8	17,2	16,6
13	20,6	19,7	<u>20,8</u>	16,2	18,1	20,4	18,0
14	<u>18,2</u>	17,2	17,8	14,2	17,0	17,2	<u>18,2</u>
15	17,2	17,6	<u>18,2</u>	14,8	15,4	17,8	18,0
16	14,8	16,4	<u>17,0</u>	13,0	15,8	16,8	15,6
17	14-15	15-16	13-14	12-13	12-13	<u>16-17</u>	15-16
18	18,0	17,8	<u>19,6</u>	13,6	-	18,0	18,0
19	19,7	<u>20,5</u>	20,3	14,1	18,2	19,4	20,1
20	15,7	16,8	17,7	15,5	12,2	<u>18,0</u>	15,8
21	<u>23,6</u>	21,3	22,5	16,1	19,6	23,4	20,5
22	11,5	12,1	13,2	9,8	9,7	<u>14,5</u>	11,0
23	22,1	22,8	<u>24,0</u>	16,7	20,7	22,2	21,9
24	16,7	16,4	<u>18,6</u>	12,0	14,3	17,6	16,5
25	17,7	18,8	18,9	13,5	15,5	<u>19,6</u>	17,4
26	13,0	13,0	13,3	8,6	11,9	<u>13,9</u>	13,4
Gemiddeld	16,2	16,8	17,5	13,6	15,5	17,5	16,5

Tabel 6

Gebruikswaarde

Proef- nr.	Deciso	Deci-Minor	Amora	Hivera-Herfst	Silva	WR 1200	WR 500
1	6	8	7	6	2	<u>2</u>	8,5
2	4	3	5	2	4	2	<u>8</u>
3	<u>7</u>	<u>7</u>	6,5	3,5	6,6	3	6,3
4	6	7	<u>8</u>	2	3	7	4
5	<u>6</u>	3	4	2	-	4	2
6	6	3	<u>7,5</u>	2	-	7	2
8	6	8	8	2	4	<u>2</u>	8
9	6	6	7	-	-	<u>2</u>	5
10	<u>6</u>	4	4	-	-	1	2
11	7,5	8	<u>2</u>	7	6,8	4,3	6,8
12	8	8	<u>2</u>	4	7	6	7,5
13	<u>8</u>	<u>8</u>	<u>8</u>	5	6	6	<u>8</u>
14	6	<u>8</u>	<u>8</u>	2	6	5	5
15	6	<u>8</u>	<u>8</u>	2	4	4	6
16	6	8	<u>2</u>	4	8	8	6
17	6	6	4	2	4	<u>8</u>	2
18	6	<u>7</u>	<u>7</u>	3	-	5	4
19	<u>6</u>	<u>6</u>	<u>6</u>	2	4	4	4
20	<u>8</u>	7,3	7,7	2,5	1	5,5	2,5
21	<u>8</u>	6	7	6	4	5	4
22	6	<u>8</u>	<u>8</u>	<u>8</u>	4	6	6
23	<u>6</u>	5	5	2	4	4	3
24	<u>6</u>	<u>6</u>	5	2	3	5	3
25	6	<u>8</u>	<u>8</u>	0	4	6	0
26	6	8	6	2	2	<u>2</u>	6
Gemiddeld	6,3	6,6	6,9	3,2	4,4	5,7	4,8

Bespreking van de rassen

In onderstaande rasbeschrijvingen zijn de eigenschappen waarin een ras met het vergelijkingsras Deciso overeenkomt, onbesproken gelaten.

Amora¹⁾ - K.: L. de Mos, Naaldwijk.

Groeide gemiddeld minstens even snel als Deciso. Sluit aan de bovenkant over het algemeen iets beter dan Deciso en Deci-Minor. Leek iets meer aanslag te hebben dan Deciso, was op de meeste plaatsen ook wat "rijper" bij de oogst. Van onderen is Amora zeker niet minder mooi dan Deciso. Op veel plaatsen was Amora zwaarder dan Deciso. Uit de gebruikswaardecijfers in tabel 6 blijkt dat op verschillende plaatsen de voorkeur werd gegeven aan Amora boven Deciso. Alhoewel uitzonderingen voorkomen lijkt Amora het vooral op de plaatsen waar gestoomd of ontsmet is goed gedaan te hebben. Op 14 plaatsen kreeg Amora een hoger gebruikswaardecijfer dan Deciso, op 3 plaatsen een gelijk cijfer en op 8 plaatsen een lager cijfer. Bovendien behoorde Amora op twaalf proefplaatsen tot de rassen die het hoogst gewaardeerd werden.

Deci-Minor - K.: N.V. R. Zwaan, Rotterdam.

De groeisnelheidscijfers vooral in vergelijking met die van Deciso geven een wisselend beeld te zien, vermoedelijk zijn groeisnelheid en uiteindelijke omvang niet geheel gescheiden gehouden. Deci-Minor groeit nl. aanvankelijk minstens even snel als Deciso maar vormt tenslotte een wat compactere krop. Was op enkele plaatsen wat meer gesloten dan Deciso. Wat de geslotenheid van onderen betreft heeft Deci-Minor een zeer goed figuur geslagen; kon ook wat betreft het krogewicht de vergelijking met Deciso goed doorstaan. Leek iets meer aanslag te hebben dan Deciso. De totale indruk (tabel 6) die we van Deci-Minor hebben gekregen is zonder meer goed te noemen. Vooral in de proeven die wat later zijn gesneden is Deci-Minor goed bevallen. Op elf proefplaatsen is Deci-Minor hoger gewaardeerd dan Deciso, op 7 plaatsen gelijk en op 7 plaatsen lager.

1) Dit ras heeft in de proeven gestaan onder de naam Amanda. Men raadplege vooral hetgeen vermeld staat bij tabel 1 op blz. 3.

Deciso - K.: N.V. R. Zwaan, Rotterdam.

Dit vergelijkingsras is zo algemeen bekend dat het ons overbodig voorkomt er een wat uitgebreidere bespreking aan te wijden. Had over het geheel genomen weinig aanslag. Heeft in de onderhavige proeven goed voldaan vooral in de niet te laat geoogste proeven en op kleigrond. Opmerkelijk is dat met uitzondering van proef nr.2 (waar veel wit optrad) Deciso nergens een lager gebruikswaarde cijfer kreeg dan 6.

Hivera-Herfst - K.: Vreeken's Zaden, Dordrecht.

Op vrijwel alle proefplaatsen groeide dit ras aanmerkelijk trager dan de hiervoor besproken rassen. Enkele proefnemers waren van mening dat dit ras een te gesloten krop leverde; velen vonden de kleur te licht. Vooral op de proefplaatsen 23, 24 en 25 kwam in Hivera-Herfst nogal wat rand voor. In verschillende proeven (o.a. 4, 11, 12, 13, 16 en 23) liet de onderkant te wensen over. Ondanks het wat dikkere blad viel het kropgewicht tegen. Het ras verdient o.i. geen aanbeveling.

Larganda (WR 1200) - K.: N.V. R. Zwaan, Rotterdam.

Op vele plaatsen groeide dit ras sneller dan Deciso. De indruk wordt gewekt dat de groei het wat laat zitten op kleigrond waar niet is gestoomd of ontsmet. Op één proefplaats (2) waar op 16 aug. was gezaaid en geen kortedagbehandeling was gegeven waren bij de oogst vele kroppen doorgesloten. Het blad van WR 1200 is donker groen; volgens 7 proefnemers te donker (7, 11, 13, 16, 20, 24 en 25). Leek op de meeste plaatsen wat gevoeliger voor aanslag dan Deciso. Vooral in de wat later geoogste proeven was WR 1200 'rijper' dan Deciso. Op veel plaatsen was WR 1200 zwaarder dan Deciso; op de overige plaatsen was het verschil klein. Bij geen enkel ras lopen de cijfers voor gebruikswaarde zo uiteen als bij WR 1200, vermoedelijk hangt dit samen met 'het gewicht' dat de proefnemers aan de kleur toekennen. Gezien de hoge gebruikswaardecijfers die het ras op enkele plaatsen heeft gekregen menen we dat het ras verder beproefd dient te worden. In enkele proeven zou dit ras minder last hebben gehad van Mangaanvergiftiging op gestoomde grond. Wat dit betreft lijkt een nader onderzoek gewenst.

Onvatbaar voor de fysio's 1, 2 en 3 van het wit, maar vatbaar voor de 4^e fysio.

Silva - K.: N.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk.

Op vrijwel alle proefplaatsen groeide dit ras (te) langzaam; een duidelijke uitzondering vormen de proefplaatsen 19 en 21 (kleigrond, verwarmd). Op enkele proefplaatsen (14, 16, 23 en 24) was Silva te gesloten; vertoonde over het algemeen ook wat meer aanslag dan Deciso. Op de meeste plaatsen haalde Silva niet het gewicht van Deciso. Uit tabel 6 blijkt dat alle proefnemers hun voorkeur aan een ander ras gaven.

WR 500 (voorgestelde naam 'Heros') - K.: N.V. R. Zwaan, Rotterdam.

De cijfers voor de groeisnelheid van dit ras vertonen nogal wat variatie waarvoor onzerzijds nog geen verklaring is gevonden. De bladkleur is aan de lichte kant. Enkele proefnemers (6, 20, 23, 24 en 25) waren van mening dat de krop van WR 500 in hun proef te gesloten was. WR 500 had op veel plaatsen meer aanslag dan Deciso; ook was WR 500 op vrij veel plaatsen 'rijper' bij de oogst. Op slechts 4 proefplaatsen kwam nerfrot voor; op 3 plaatsen had WR 500 de meeste nerfrot; op de 4^e plaats kwam alleen in Deciso en WR 500 (evenveel) nerfrot voor. Op veel plaatsen was WR 500 even zwaar of zwaarder dan Deciso. Op slechts 3 plaatsen wordt WR 500 hoger gewaardeerd dan het vergelijkingsras Deciso; op 5 plaatsen worden WR 500 en Deciso even zeer gewaardeerd.

Onvatbaar voor de fysio's 1, 2 en 3 van het wit, maar vatbaar voor de 4^e fysio.

In deze serie zijn reeds verschenen:

Nr.

- 1 Hoeven, A.P. v.d., en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven
onder glas in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
- 2 Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van een Kropslarassenproef
1e beoordeling in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
- 3 Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef 1e be-
oordeling Voorjaarsstookeelt 1968 September 1968
- 4 Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef 1e be-
oordeling Koude Voorjaarsteelt 1968 September 1968
- 5 Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van Kropslarassenproeven-
2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1967 - 1968
November 1968
- 6 Koopmans, W., en L.G. Nederpel - Verslag Komkommerrassenproeven 1e
beoordeling 1968 Maart 1969
- 7 Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e be-
oordeling Herfstteelt 1968 Juli 1969
- 8 Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag van Spinazierassenproef-1e
beoordeling onder glas in de Late Voorjaarsteelt 1969
Augustus 1969
- 9 Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e be-
oordeling Winterstookeelt 1968 - 1969 September 1969